

GENERÁLNY KATALÓG TLAČÍ
16. STOROČIA ZACHOVANÝCH
NA ÚZEMÍ SLOVENSKA . XI. B ZVÄZOK,
TLAČE 16. STOROČIA V KOŠICKÝCH
INŠTITÚCIÁCH.
ZOST. ANDRÁS SZEGHY. KOŠICE: ŠTÁTNA
VEDECKÁ KNIŽNICA, 2024. 326 s.
ISBN 978-80-85328-77-6

V roku 2024 bol vydaný katalóg *Tlače 16. storočia v košických inštitúciách* označený ako „XI. B. zväzok“. Publikácia bola vydaná v edícii Výskum dejín knižnej kultúry v sérii Katalógy ako súčasť celoslovenského výskumného programu s názvom *Generálny katalóg tlačí 16. storočia zachovaných na území Slovenska* a pripravil ju vedecký pracovník Štátnej vedeckej knižnice, Mgr. Andrej Szeghy. Ide o pokračovanie katalógu, ktorý bol vydaný v roku 2010 a obsahoval tlače v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach.

Katalóg obsahuje 710 záznamov o tlačiach 16. storočia uložených v košických inštitúciách, akými sú Východoslovenské múzeum v Košiciach, Štátny archív v Košiciach, Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach, Archív mesta Košice a dodatky Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach.

Úvod knihy sa venuje dejinám jednotlivých inštitúcií, v ktorých sú tlače 16. storočia uložené. Po predstavení stručných dejín jednotlivých inštitúcií nasleduje krátky rozbor tlačí. Ako uvádza autor, významným vlastníkom tlačí boli predovšetkým košickí jezuiti. Tak ako aj v predchádzajúcich katalógoch, aj v tejto publikácii môžeme vidieť, že z jazykového hľadiska v tlačiach prevláda latinčina. Druhým najčastejším jazykom bola nemčina, ďalej to bola maďarčina, taliančina, francúzština a čeština. Tlače 16. storočia boli vydané prevažne v Nemecku, vo Švajčiarsku a Francúzsku. Najmenšie zastúpenie mali diela vydané v Poľsku, Rakúsku, Holandsku, či Rumunsku. Z obsahového hľadiska prevažujú teologické diela, ako Biblia a jej komentáre, liturgické a modlitebné tlače, ďalej nasledujú diela z oblastí filozofie a dejín.

Za úvodom nasleduje rovnako ako v predchádzajúcich katalógoch metodika spracovania tlačí 16. storočia, použité skratky a použitá literatúra spolu s elektronickými prameňmi. Jadro celého katalógu tvorí bibliograficko-popisná časť. Záznamy katalógu sú zostavené s prijatými metodologickými zásadami. Radenie bibliografie je abecedné podľa mena autora alebo názvu. Názov diela spolu s impresorskými údajmi sú uvedené presne podľa znenia titulného listu. Pri absencii titulného listu boli údaje doplnené z katalógov. Záznamy sú doplnené o grafickú výzdobu diela a o mená z dedikácií, či príležitostných básní. Ďalej záznamy obsahujú popis väzby, posesorské záznamy a odkazy na katalógy, v ktorých bolo konkrétne dielo nájdené. Na konci záznamu je uvedená signatúra.

Súčasťou katalógu sú aj registre, ktoré bádateľovi pomôžu lepšie sa zorientovať v samotnom katalógu. Celkovo má katalóg 8 registrov: register súčasných vlastníkov, register mien spoluautorov, register mien z prefácií, dedikácií a príležitostných básní, register ostatných pôvodcov, topograficko-typografický register, posesorský register, chronologický register a jazykový register.

Uvedený katalóg prináša výsledky dlhoročného výskumu tlačí 16. storočia v košických inštitúciách. Bolo by možno na zváženie spomenúť a doplniť v úvode, ako to bolo prezentované v minulých katalógoch, aj niektoré významné diela a ich autorov. Tiež absentuje obširnejší tematický rozbor diel. Rovnako na konci knihy chýba aj register signatúr. Tlače 16. storočia v košických inštitúciách sú dlho očakávanou publikáciou, ktorá dopĺňa súbor už doteraz vydaných katalógov. Napriek malým nedostatkom má neoceniteľný prínos a je cennou pomôckou najmä pre knihovníkov.

Mgr. Mária Pitáková, PhD.